UNIVERSITY COLLEGE LONDON

University of London

EXAMINATION FOR INTERNAL STUDENTS

For The Following Qualification:-

M.A.

Hebrew G13: Jewish Literary Aramaic

COURSE CODE : HEBRG013

DATE

: 15-MAY-03

TIME

: 14.30

TIME ALLOWED

: 3 Hours

MA JEWISH LITERARY ARAMAIC 2003

Attempt ALL questions in sections A and B.

SECTION A

[20 marks]

Answer the following questions:

- 1. In which settings (*Sitz im Leben*) did the Targums function in the Tannaitic and Amoraitic periods?
- 2. Which translation techniques does Alexander mention? What is the difference between the two types of translation he distinguishes?
- 3. Suggest a date for the Targums taking into account any differences of opinion on this point.

[20 marks]

SECTION B

Translate the following Aramaic passages into English and answer the following questions.

The translation should demonstrate a sound grasp of the detail of the Aramaic; wherever that conflicts with idiomatic English, you are advised to include a more idiomatic translation within square brackets.

1.

אמר קיריס למשה / מן גו שכינתה בגין מה את דחיל / מן מותה גזרית / על כל ביריתה דע דתמן אינון / כל אבהתה

הלא משה / כד שמע מלתה ובהיא שעתה / אזל להברון רבתה זעק וקרא לאדם / מן גו קבורתה חמי לי למה / חמיתה בגו גנתה

מעמת ואכלת / מן אילן דעתה

יהבת לבניך / בכיתה ואליתה כל גנתה הוות קודמיך / ולא שבעתה למה בפקודוי / דקיריס מרדתה

What is the background of this poem, and what point does it make? [translation 15 marks, question 5 marks]

ואמר ייי ליה דא היא ספא דמילתא בארעא ודא ארעא דקיימית לאברהם ליצחק וליעקב למימר לבניכון אתנינא אחמיית יתה בעיינך ותמן לא תעיבר: בשבעא יומין לירחא דאדר אתכניש מגו עלמא ברא קלא דישראל ובשבעא יומין לירחא דאדר אתכניש מגו עלמא ברא קלא נפלת מן שמייא וכן אמרת אתון כל עללי עלמא וחמון בצערי דמשה רבהון דישראל דטרח ולא אתהני ואתרבי בארבעת כלילן טבן כלילא דאורייתא דידיה דשבא יתה משמיה מרומא ואתגלי עלוי איקר שכינתא דייי בתרין אלפין רבוון דמלאכין ובארבעין ותרתין אלפין ארתכין דנור כלילא דכהנותא דידיה הוות שבעתי יומי אשלמוותא כלילא דמלכותא אחסינו יתה מן שמייא לא חרבא שלף ולא סוסא אסר ולא משיריין ארניש כלילא דשמא טבא קנא בעובדין טבין ובענוותנותיה בכן אתכנש תמן משה עבד דייי בארעא דמואב על נשיקת מימרא דייי: בריך שמיה דמריה עלמא דאליף דמואב על נשיקת מימרא דייי: בריך

Parse the boxed words.

In your parsing you should provide the root, conjugation, tense, person (if applicable), number and gender (if applicable), as well as the meaning. If there are prefixed or suffixed elements, you have to identify these as well.

[translation 10 marks, parsing 5 marks]

עָבָּדָא הֲוָה בְּחַד מִירוּשְׁלֶם דַּאָזַל לְהָדָא אֲמֵינַס וּמִתְּקַבֵּיל גַּב רְחֲמֵיה .3 וְעָבֵיד תַּפָּן יוֹמִין: מְטָא זִמְנֵיה לְמִימָת וְאַפְּקֵיד מֻדְלֵיה נַבֵּי הָהוּא גְבַר דַּחֲנָה עמקבֵל יָתִיה. אֲמַר לֵיה אִי אָתֵי בְרִי לְנַבָּךְ וּבָעֵי הָבִין מִדְלִי מִנָּךְ אִי לָא עָבֵיד תְּלָת מִלִּין דְחָכְמְתָא לָא תִתֵּן לֵיה הָבִין ומְדְלִי: וִעַבִּדוּן בֵּינֵיהוֹן דְּלָא יָהֵא חַד מִנְּהוֹן מְחַמֵּי בִיתָא דְחַבְרֵיה לְנַבֵּי אַכְסְנִי. וְהוּא הֲנָה יָדַע מָה שְּמֵיה דְּהָהוּא גַבְרָא אֲמָא וִיתֵב עַל פִּילֵי חֲמָא חַד סָב גַּבַר טְּעִין חַד מובִיל דְּקֵיסִין: אֲמַר לֵיה מְזַבֵּין אַתְּ הָלֵין קִיסַיָא אֲמֵר לֵיה אִין. אֲמַר לֵיה סִיב טִימַתְהוֹן נָאֱיזֵל מַפָּקַתְהוֹן.

What is the context of this narrative? Explain.

[translation 15 marks, parsing 5 marks]

4. אַבּוּרָתַּדְ מָאַ דַּעֲבַדְתָּא בְּדֶרָתָא דְּמִוּפָנָא דְּמַבְּרָתָא בָּוּרָתַּא בָּתָבָרָתָא בָּוּרָתַּא וּרְחָלִית וְאַף עַל פָּחַת פּוּרְעָנוּתָא דָאַיִיחֵיתָא עַל אָינָשֵי סְרוֹם כַּד אַרְגִיזּוּ קֶּדָבֶה שְּפָּעִית וְזָעִית יֹי כַּמָּא רַבְרְבִין עובְדַך וְחַסִּינִין נִיפַּך דאַת יָהָב אַרָכָא לַרָשִיעַיָא דאָם יְתוּבוּון לְאוֹרַיִתְדְּ בַּלְבַב שָׁלֵים וַלָא תָבוּ וְאִינוּן מַרְנְּזִּין קֶרָמַך בְּגוֹ שְנַיָא וַדִיהַבְּתְּ לְהוֹן חַייָא בִּכֵן אַת עָתִיד להודעא להון גבורתַד בּגוֹ שִניָאן דַאַמָרָת לחַדַּתָא עַלמַא לאָתפּרַעא מַרַשִּיעִיאַ דְּעַבָּרוּ עַל מֵימָרַדְ וּבְגוֹ רוּגִזַדְ דְאַרְגִיזְתָּא עַל רַשִּיעִיאַ רַחֲמַךְ עַל צַדִּיקָיָא תִּדַכַר וּתִרַחָם עַלֵיהון : בִּמִיחָן אוֹרַיִּתָא לְעַמֵּיה אֱלַהַא מַדַרוֹמָא אַיתִגָּלִי וְקַדִּישָא מְטוּרָא דְּפָארָן בַּגְבוּרָת עַלמין איתחפיאוּ שָׁמַיָא מִזִּיוּ יָקָרֵיה וּמֵּימָרֵיה וְתוּשְבַחִתֵּיה מַלִיאַ [כַל] אַרְעָא : וְזֵיהור יָקָרֵיה כִּזֵיהוֹר יוֹמֵי בָרֶאשִית אַיתִּגָּלִי וְזִיקוּקִין מְמַרְכָבַת יָקָרֶיה נַפְּקִין מַמָּן גַּלִּי יַת שָּׁכִינְתֵּיה דַהָּנָּת מִישַמִּרָא מִבְּנֵי אֵינָשָא : מָן קַדַמֹּוֹהִי מִשְתַּלֵּח [מַלאַך] מוֹתָא וָנָפֶיק בְשַּלְהוֹבִית אֵישָׁתָא מֵימָרֵיה : אָתְנָּלִי וְאַיִּע אַרְעָא וְאַיְתִּי מַבּוּלָא עַל עַם דָּרָא דְּעֲבְרוּ עַל מֵימְרֵיה וְאַף בּתִניָתָא כַּד חָבוּ [קֵדָמוֹהִי] בּחוֹבֵיהוֹן כֵן בַּלְבֵּלִינוּן בִּעַמִּמַיָא וְאָתְפַּרָקוּ י מוּרַיַא דָּמָלַקָּדָמִין מַכָא רַמַתא דָמון עַלְמַא גָבוּרַת עַלמין דּילִיה

What kind of translation does this text represent? Explain its characteristics.

[translation 20 marks, question 5 marks]